

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas IV. Postestné deduci Conclusio de Fide ex alia præmissa nonnisi
probabili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

solum immediatè, sed etiam mediatè revelatum.

RESPONDETUR. Mediante DEO amari alia, non aliud est: quàm amari propter Divinam bonitatem. Hinc actus charitatis procedens propter bonitatem Divinam, non extrahetur extra suam speciem. Si autem fides assentiretur propter propositionem non dictam à DEO, assentiretur non revelato, adeoque extraheretur extra suam speciem.

INSTAT Secundò. Ponamus, quòd Adamo DEUS nonnisi unum dogma revelare voluerit, verbi gratià: quòd sit à se, quæro: potuissetne Adam credere, DEUM esse æternum infinitum. Vel non. Si potuit. Ergò sufficit revelatio virtualis: nam hæ proprietates nonnisi virtualiter continentur. Si non potuit credere. Ergò neque DEI esse, ab Adamo credi potuit: quia nihil prius fide Divinà credi potest tanquam revelatum à Deo, nisi in ratione mediū seu morivi attingatur Autoritas Dei, quæ proximè fundatur in summa veracitate Dei, quæ tamen, virtualiter nonnisi includitur, in ipso esse Dei.

RESPONDETUR. Locutio definitivè, etiam Divina, est manifestatio conceptus alteri; huic manifestationi activæ, responder passiva, est quæ ipsa auditio. Quando ergò dicebat DEUS. Ego sum à me, videndum, cujus illa locutio manifestativa fuerit; & quid sibi manifestatum habuerit Adamus. Si enim præcisam & abstractissimam rationem in Deitate revelabat, in quantum scilicet dicit, negationem dependentiæ in esse ab alio, sic non potuisset fide Divinà etiam assentire illam credere: quia aliunde vi non nisi intellectus intulit, DEUM esse veracem, non tamen poterat dicere: Credo illum esse à se; quia dixit se veritatem primam, hoc enim non dixit; sed nonnisi illam rationem præcisam: consequenter ille actus, utpote non innitens Ly *Deus dixit* non erit fidei. Si autem dicendo DEUS suam Assentiam, manifestavit illi pro objecto Materiali assentiam, pro formali veritatem attestantem, potuisset tunc credere. Sed negò, quòd solum in radice revelaretur illi veritas prima. Et certè si Deus diceret: Ego sum à me, intelligendo præcisè quòd sit independens à causa inesse, potuisset dicere Adam; *posset quidem aliquis cogitare, quòd licet Deus sit à se, non sit veritas, quia est independens in iis, quæ illi necessario competunt; fortè autem illi non competit necessario veritas. Sed Ego vi mei intellectus, demonstro mihi, quòd sit verax, non possum tamen dicere Credo, quia est veritas: hoc enim non dixit mihi de se.* Vi hujus allati directè ad Argumentum, Respondetur, quòd in diversâ suppositione poterit credere quòd DEUS sit à se, in diversa non potuerit.

ADDO. Dici posse, quòd in illa propositione: Ego sum à me reveletur veracitas Divina

non virtuali revelatione sed confusa universalis: esset enim illa revelatio hujus sensus: Continuo in me omnes perfectiones, accedenteque intellectu, quòd etiam veracitas sit perfectio, creditur tunc ob revelationem universalem.

INSTAT Tertiò. Revelatio virtualis, est magis amica obscuritati, ostenditque subjectionem majorem primæ veritati, dum creditur etiam nonnisi connexion cum revelato.

RESPONDETUR. Revelatio virtualis, non est magis amica obscuritati, quia assumit pro commotivo aliquid Lumine naturæ notum; illa autem subjectio est nonnisi præterita: quia non soli Deo & ejus veracitati, sed & commotivonaturali exhibetur, quòd destruit subjectionem. Sicut non est subjectio æquè venerari famulos Regis, ac Regem.

Poni etiam solet instantia de Angelis, quòd scilicet præstet de ratione formali fidei, si nihil obstitit discutere, ut dicatur magis accommodata Creaturæ intellectuali etiam Angelis. Jam autem Angelus, habità specie, noscit Creaturam in Creatura, causam in effectu, consequenter rationabilitatem in risibilitate hinc accommodando se illorum modo intelligendi DEUS debet revelare etiam passionem in radice. Sed hæc ratio non tenet; quia etiam Angeli non semper causam ut causam agnoscunt, sed etiam causam, nonnisi materialiter, non noscitur effectus. Cur ergò etiam huic modo non potest se conformare Deus, adeoque non revelando passionem revelatà radice; dicique potest assumptam doctrinam, tunc esse veram: debere scilicet revelationem accommodare sese modo noscendi, quando nihil obest. Obest autem ut præcisè revelatio virtualis, sufficiat ad fidem.

COLLIGES exinde. Quòd passio formaliter non reveletur in radice, licet possit esse revelata in universalis aliquo, & hoc ipso esse de fide.

DIFFICULTAS IV.

Potestne deduci Conclusio de Fide, ex alia præmissa nonnisi probabilis?

DICENDUM est. Si nomine probabilis præmissa, venit præmissa cujus objectum non sit revelatum, non erit illa Conclusio de fide.

PROBATUR PRIMò. Ex non revelato non potest sequi revelatum, sequeretur autem, si prædictò modo sumpto probabilis, foret Conclusio de fide. Major autem probatur; quia si ex non revelato posset sequi revelatum, sequeretur contradictorium unum, ex alio contradictorio, ex albo scilicet non album, ex Ente non Ens. Excettè ratio motiva ad aliquid debet dicere rationem nexûs, cum eo, ad quod moveri: in hocque stat totum artificium Syllogismi procedentis, ex eo, quòd hæc sint: non habet autem hunc nexum, non revelatum cum revelato.

PROBA.

PROBATUR Secundò. Restitutione rationum, quas sibi in hac materia opposuit Quirós disp. 3. in prima parte.

PRIMA ratio. Conclusio sequitur debiliorem partem. Ergò Conclusio ex una probabili, solùm erit probabilis, etsi deducta Conclusio ex utraque probabili præmissa non est de fide, etiam deducta ex una probabili, non erit de fide propter idem principium: Conclusio sequitur debiliorem partem. Negaturque ulterius non ob stare certitudini fidei, quòd motivum illius, sit non nisi probabile.

SECUNDA ratio. Non potest oriri ex præmissa falsa Conclusio de fide. Ergò nec ex probabili. Quòd autem dicit Quirós num. 17. ubi præmissa est falsa, nec objectum præmissæ vel Conclusionis verum est. Idem hic applicatur. Ubi præmissa probabilis est, etiam objectum illius, erit non nisi probabile, adeòque non fidei.

TERTIA ratio. Præmissa probabilis per oppositos est naturalis. Ergò in principiis illorum, non poterit sequi Conclusio supernaturalis. Sicut Amor supernaturalis non innititur cognitioni naturali. Et sicut exigentia per se, quam dicit amor supernaturalis ad cognitionem supernaturalem, est talis, ut ex accidenti etiam non sequatur amor supernaturalis ex cognitione naturali: ita idem in præsentì dicendum. Et sicut quamvis objectum actûs cognitionis naturalis, ab objecto cognitionis supernaturalis non differat formaliter, tamen hoc non obstante, non sequitur amor supernaturalis ex cognitione naturali. Ita idem in præsentì dicendum.

PROBATUR Tertiò. Si ex præmissa naturali & quidem probabili, sequitur Conclusio de fide, sequitur posse revelatum esse aliquid, utpote de fide etiam si non præcesserit revelatio, adeòque revelationi non inniti fidem; inniteretur enim probabili præmissæ, quæ supponitur non revelata.

DICENDUM Secundò. Si nomine probabilis præmissæ veniat præmissa, ex objecto revelata, sit tamen non nisi probabilitas, quòd sit revelata non excludens scilicet formidinem prudentem, non erit ille assensus fidei.

PROBATUR. Quia deberet tunc imprudenter imperari actus certissimus, quòd fieri non potest ut dictum etiam supra.

DICENDUM Tertiò. Si nomine probabilis præmissæ veniat præmissa ex objecto revelata: sit autem hoc sensu probabilis: quia scilicet sine ulla formidine constet, quòd hoc Deus dixerit, non tamen hoc constat certò physice vel metaphysice, poterit tamen Conclusio esse de fide.

PROBATUR ex dictis supra: quia scilicet nihil deest, ut procedatur ad actum fidei, non deest objectum revelatum; nec iudicium prudens informans voluntatem, ut imperet actum certissimum; ut imperat habens motiva credibilitatis, expellentia prudentem formidinem. Ergò

benè tunc procedi poterit ad actum fidei; quamvis rigoroſè loquendo, non debeat dici hæc præmissa probabilis, sed certa moraliter.

OBJECIT Primò Quirós. Potest esse assensus supernaturalis quamvis objectum illius intrinsecum motivum, secundum se obscurum appareat. Ergò & quamvis appareat solùm probabiliter: certè enim propositio Parochi modum proponendi probabilem non excedit, cum eodem modo, quandoque proponat suas ignorantias, ut quòd in Eucharistia sit corpus Beatæ Virginis.

RESPONDETUR. Disparitatem esse; quia necdum erit Conclusio innitens non revelato, quamvis innitatur obscuro, non inniteretur autem revelato, si inniteretur probabili præmissæ, probabilitate de qua Assertò primo. Propositio ubi Parochi potest esse probabilis, cum non sit motivum fidei, sicut deberet esse dicta præmissa.

OBJECIT Secundò. Supernaturalitas actûs, non venit ex supernaturalitate motivi, nec ex modo quò apparet objectum formale, sed ex præcisa excellentia modi tendendi actûs, essentiali connexionem habentis cum reali existentia objecti. Sed excellentia & certitudo modi tendendi actûs, haberi potest, quantumvis objectum purè probabiliter proponatur, ut eum mysterium Trinitatis proponitur Catholico & Calvinistæ, iste credit fide naturali quæ probabilis est purè, ille supernaturali certissimè. Deinde quia actus talis, dirigitur Virtute superiori, benè autem stat actum directum per superiorem Virtutem, certissimè attingere, quòd proximè elicienti obscurum est; quemadmodum homo cæcus, rectè dirigit sagittam, directus ab alio scopum discernente. Ergò quamvis motivum præmissarum proponatur, solùm per actus naturales probabiles, inferre poterit supernaturalem Conclusionem, non quidem ex sola vi propria, sed tenente se, ex parte principii, aliquo auxilio superiori.

RESPONSUM. Quòd excellentia & certitudo actûs haberi possit, quamvis objectum probabiliter proponatur, si cæteroqui revelatum sit; secùs si non sit revelatum. Negatur item Calvinianum assensum de Trinitate, esse non nisi assensum probabilem, quasi habeat motivum ex parte objecti probabile: respicit enim testimonium Dei verum ex objecto. Nec est ille assensus probabilis ex subiecto: habet enim firmam adhesionem. Sed est hoc sensu non nisi probabilis, quia proficiscitur à principio naturali, quòd non est determinatum, ut assensum eliciat non nisi certissimum. Superior autem virtus nempe ipse habitus, non confert certitudinem formaliter & objectivè, sed solùm effectivè, efficiendo scilicet actum qui certissimus est. Hic autem quaeritur de certitudine objectiva & formali, quam non apparet qui conferre possit

possit probabilis præmissa? præcipue cum nec ad actum talem procedere possit ipse habitus fidei, si non habet præmissam utramque revelatam. Illa directio quæ videns dirigit cæcum sagittantem, disparitatem habet; quia siue sagittans siue alius dirigat ictum, eadem erit ratio constituens formaliter in ratione bonæ iaculationis, recta scilicet tendentia in scopum; non est autem eadem ratio assensus constituti & formalisati motivo probabili seu non revelato, & motivo revelato.

Obijcit Tertiò. Objectum motivum obsecrum, assentienti non proponit per se plus, quam probabile; & tamen hoc contingit in omni actu fidei. Ergo cognitio supernaturalis, inniti potest motivo probabili. Antecedens probatur quia motivum illud, quod præviè proponitur ad fidem supernaturalem negari potest: habemus enim circa fidem libertatem contrarietatis. Ergo apparet probabile oppositum; nemo enim negare potest objectum, cuius oppositum non apparet probabile. Addit plus lucis resplendere in motivo probabili, quam in pure obscuro, qualis est existentia revelationis in se spectatæ, seclusa propositione Ecclesiæ.

Respondetur. Objectum motivum obsecrum non proponitur plus quam probabile. hoc est proponitur ut non includens in se rationem motivam certissimam. Nego Antecedens. Non proponitur plus quam probabile, hoc est inevidenter, quam inevidentiam dicit, esse probabile. Concedo Antecedens. Quæ inevidentia facit, ut revelatum negari possit, quamvis non putetur esse probabile, oppositum ei, quod dicit Veritas prima. Quamvis autem propositio Ecclesiæ sit probabilis nonnisi, hoc est, nonnisi moraliter certa, non sequetur, quod motivum fidei possit esse nonnisi probabile: quia illo priori posito, habetur, unde adhuc possit procedi ad actum certissimum, ratione scilicet motivi, quod non haberetur, si etiam motivum, esset nonnisi probabile. Ex quibus solve ea, quæ adfert Quirós num. 12.

DIFFICULTAS V.

An Cognitio deducta ex præmissis supernaturalibus sit ipsa supernaturalis?

EST quæstio spectans ad Proemililia Theologiae, sed in hunc locum rejecta, quia non potuisset tractari, his quæ superius sunt dicta, non expensis; attendetur autem in præsentia non ad hoc: An deductio illa vel illatio possit formalisare actum fidei; de hoc enim aliàs. Nec attendetur ad hoc: An objectum Conclusionis sit futurum de fide quia hoc est jam expensum, sed attendetur maximè ad supernaturalitatem. Ex quo etiam deducetur: An Theologia sit supernaturalis.

DICENDUM Primò. *Non repugnare ut assensus*

ita deductus sit in Entitate Naturalis. Est contra Molinam, Fons. Fassi. Gillium & alios apud Ripaldam de Ente supernaturali disputatione 55.

PROBATUR Primò. Quia id non repugnat. PROBATUR Secundò. Quia si deberet ille assensus esse supernaturalis, ex eo id oriretur, quia inniteretur motivo supernaturali, hoc autem non arguit necessariò supernaturalitatem, ut dictum aliàs.

PROBATUR Tertiò. Quia nullum prædictum est in hoc assensu exigivum supernaturalitatis, quod enim? Stat Conclusio (solutione argumentorum quæ collegit Ripalda.

Obijcit Primò. Cognitio respiciens motivum supernaturale, est supernaturalis, imò etiam si respiceret præmissam naturalem unam, & aliam supernaturalem: quia motivum intellectus ad iudicium Unionis extremorum inter se, est Unio extremorum cum medio. Sed ubi etiam unum extremum est supernaturale, tota Unio est supernaturalis, ut videre est in unione Verbi cum Humanitate, & Gratia cum Anima. Ergo.

Respondetur Negando Majorem. Quod adfertur de Unione non tenet: quia quod Unio illa physica sit supernaturalis, ex eo oritur: quia si foret naturalis, esset debita subiecto naturali, si esset debita subiecto naturali, etiam extremum quod connectit foret jam debitum: est enim illa Unio essentialis determinatio, ad illud extremum habendum. Sique foret debitum extremum quod connectit, non foret jam illi subiecto supernaturalis, & tamen supponitur illi esse supernaturalis. Non sequeretur autem adhuc aliquod supernaturale, reddi debitum alicui naturali, quantumvis assensus esset naturalis, & concurrant ad illum præmissæ supernaturales, præcipue cum illa motiva, non producant physice illum assensum.

Obijcit Secundò. Conclusio deducta ex cognitione supernaturali, suapte naturâ supponit principium supernaturale. Conclusio enim suapte naturâ supponit præmissas, consequenter non contrahitur inter Vires solius naturæ.

Respondetur. Supponit illa Conclusio principium motivum supernaturale sed non effectivum. Non apparet autem, qui præcisè, motivum, supernaturalisare possit.

INSTAT. Cognitio quæ suapte Naturâ esse non potest sine prævia cognitione supernaturali, est absolute supernaturalis, sicut actus qui suapte naturâ non potest esse sine vocatione supernaturali, est supernaturalis.

Respondetur. Etiam actum, non ex vocatione supernaturali supernaturalitatem desumere. Unde etiam vocatione supernaturali posita, potest sequi dissensus peccaminosus naturalis. Eritque tunc ille actus supernaturalis: quia supponit principium sui effectivum supernaturale.